

DIMENSIUNI ALE HABITATULUI URBAN: INTERACȚIUNEA OM – SPAȚIU PUBLIC ÎN CONTEXTUL POLITICILOR PUBLICE AUTOHTONE

Ina ADAM, Facultatea de Istorie și Filosofie

Research the topic and conducting this trial were determined by the level and relatively low degree of knowledge in our significance and functions of urban policy and urban public space. Therefore the object of research was the analysis report on human-public space and how they determine changes in the urban environment. The novelty lies in the fact that in our country there is no baseline study on this relationship, especially in terms of domestic public policies and how they affect the formation of a liveable urban habitat.

Lucrarea de master ne-a oferit posibilitatea de a realiza o cercetare complexă a interacțiunii dintre politicile publice, spațiul urban și influența acestora în schimbarea sau asimilarea diferitor tipuri de medii urbane.

Am prezentat abordarea conceptuală a spațiului public, teorii de definire a spațiului, precum și o analiză a evoluției istorice a conceptualizării spațiului public și a rolului acestuia pentru societatea contemporană. Am prezentat, de asemenea, rolul și funcțiile spațiului public, precum și analiza teoretică a influenței omului asupra acestui tip de spațiu.

În continuare este prezentată o caracteristică a habitatului urban, un raport bine determinat între elementele și dimensiunile caracteristice acestui mediu și o abordare teoretică a conceptului. Este redat sensul habitatului urban în diferite culturi și semnificația acestuia pentru locuitorii orașului Chișinău. Analiza prezentată în lucrare relevă elementele definitorii ale habitatului urban și felul în care aceste elemente interacționează în vederea asigurării funcționalității orașului.

În cele din urmă, am prezentat o informație analitică amplă despre procesul de elaborare a politicilor publice, inclusiv în Republica Moldova, în vederea înțelegerii funcționării acestui mecanism, precum și care este rolul și locul diverșilor participanți, părți interesate la acest proces. Sunt redată particularitățile designului spațiului public în mod specific, dar și cele ce țin de amenajarea teritoriului, în general. Un accent deosebit a fost pus pe analiza relației dintre spațiul public și intervențiile care au loc în acest spațiu, reflectând în cele din urmă consecințele asupra formării și dezvoltării unui habitat urban favorabil pentru trai.

Respectiv, am realizat o cercetare de teren prin care se reflectă: percepțiile populației respondente asupra conținutului politicilor publice, asupra funcțiilor și rolului spațiului public. Totodată, este reflectată atitudinea populației în raport cu încercările de amenajare a teritoriului Chișinău și gradul de participare al acesteia la procesul decizional.

Problema spațiului public este una extrem de importantă în societatea contemporană, cu atât mai mult într-o societate precum cea a Republicii Moldova. Ca ființă socială, omul percepe spațiul public drept o modalitate de exprimare a gândurilor, ideilor, drept o platformă de dialog, comunicare și/sau chiar de informare. Totodată, deși mai puțin specific spațiului public autohton, acesta reprezintă o modalitate de implicare, de responsabilizare în raport cu crearea și promovarea unor politici publice în general, în raport cu problemele comunitare, pe fondul interesului comun și al binelui public.

Spațiile publice, prin însăși geneza lor, devin motorul principal de formare a habitatului urban, atât ca imagine cât și drept caracteristica fizică a acestuia. Interferențele comunității cu spațiul public sunt un factor de influență al creării peisajului urban prin prisma designului urban public. Deciziile importante și modificările majore de transformare a habitatului urban sunt luate ținând cont de funcțiile spațiului public și de expresivitatea acestuia în cadrul peisajului urban.

O altă temă care prezintă interes sunt politicile publice, modul în care acestea influențează relația om – spațiu public. Astfel, politicile publice sunt decizii politice în favoarea unei anumite stări dorite, cuprinzând și opțiunile în favoarea anumitor mijloace considerate adecvate atingerii obiectivelor proiectate. Esența unei politici publice constă în mobilizarea membrilor unei comunități în jurul unui acord permanent reformulabil obținut prin dispută, înfruntare, negociere, compromis.

Trebuie remarcat că formarea habitatului urban este atât un proces natural, cât și unul social, iar influența sau impactul politicilor publice reprezintă doar unul din multiplii alți factori care determină crearea habitatului urban.

Cercetarea a fost efectuată prin aplicarea de metode și tehnici de cercetare calitative, precum și cantitative. Metodele calitative au fost utilizate întrucât oferă posibilitatea sesizării unor elemente/aspecte nedepistabile în cazul aplicării celor de tip cantitativ. Astfel, au fost implementate: observația directă, analiza documentelor sociale, metoda interviului calitativ, metoda fotografică.

Cercetarea acestei teme și efectuarea prezentului studiu au fost determinate de nivelul și gradul relativ redus de cunoaștere în țara noastră a semnificației și funcțiilor politicilor urbane și a spațiului public urban. Din aceste considerente obiectul cercetării l-a constituit analiza raportului privind om – spațiul public și a modului în care acesta determină schimbări la nivelul mediului urban. Noutatea constă în faptul că în țara noastră nu este niciun studiu de bază privind această relație, și mai ales în ceea ce privește politicile publice autohtone și cum acestea influențează formarea unui habitat urban favorabil pentru trai.

În demersul investigativ întreprins, s-a demonstrat că printre respondenți există un interes scăzut față de conținutul politicilor publice, precum nu sunt cunoscute, de cele mai multe ori, nici prevederile acestora. Se conchide totodată că nu se cunoaște faptul că în procesul de elaborare a politicilor publice cetățenii trebuie să aibă și să își asume un rol activ. Referitor la ipotezele secundare, respondenții recunosc și valorifică funcțiile spațiului public, iar în raport cu intervențiile efectuate regulat în spațiul public, aceștia recunosc gradul mare de intervenție, precum și admit că nu sunt implicați în acest proces.

Chiar dacă rezultatele obținute sunt derivate din analiza opiniilor unui segment îngust de populație, acestea pot fi utilizate ca început al unor cercetări mai ample care să vizeze influența și impactul politicilor publice asupra vieții oamenilor, dar și importanței pe care trebuie să o aibă latura participativă în procesul de elaborare a politicilor publice. Totodată, cercetarea a reflectat că deși se elaborează în ultima perioadă foarte multe politici publice, de fapt, de către populația de rând acestea nu sunt cunoscute. Pentru factorii de decizie acest lucru ar trebui să reprezinte un semn de alarmă, întrucât conceptul de politici publice urmărește realizarea nevoilor oamenilor, realizarea interesului public în anumite aspecte, iar necunoașterea conținutului acestora de către populație reflectă în mare parte eforturi zadarnice și cheltuirea banilor publici în plus.

Bibliografie:

1. BECIU, C. *Sociologia comunicării și a spațiului public: concepte, teme, analize*. Iași: Polirom, 2011.
2. BONDAR, F. *Politici publice și administrație publică*. București: Polirom, 2007.
3. BONDOR, G. *Sfera publică, lumea vieții și democrația*. Iași, 2011.
4. MIULESCU, N. *Politici publice*. București: Universitatea Juridică, 2009.
5. PAILLIART, I. *Spațiul public și comunicare*. Iași: Polirom, 2002.

Recomandat Vera ERHAN, lect. univ.